

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . . . po 33 v
za dva- in večkrat 25,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:
Enostolpna pettivrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvemati nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vozi rod

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . . K 26,-
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29,-
za ostalo inozemstvo . . . 35,-

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24,-
za en mesec 2,-
V upravi prejemam mesečno . . 1-80

Sobotna izdaja:
za celo leto . . . . . K 7,-
za Nemčijo celoletno . . . 9,-
za ostalo inozemstvo . . . 12,-

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisni se ne vračajo; nestranskirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. — **Političen list za slovenski narod.** — Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, boan.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Naše napredovanje pri Tržiču. - Naše čete na Tirolskem mejnem grebenu Maggio. - Avstrijske čete na laški zemlji. - Zopet 900 Lahov ujetih.

Za prestolnico naše slovenske Goriške.

Pozivljamo vsa naša goriška županstva, da zastavijo svojo besedo pri mestni goriški upravi, da se zableste na ulicah naše Gorice poleg italijanskih tudi slovenski napisi. Istočasno pozivljamo naš goriški deželni odbor, predvsem goriškega deželne glavarja dr. Faiduttija, ki je avstrijski državljani le potom občanstva slovenske občine štandrez, da zastavi svoj vpliv v imenu avstrijske misli, v imenu pravičnosti, da dobi Gorica nemudoma napise v obeh deželnih jezikih. Naša Gorica je štela na podlagi zadnjega ljudskega štetja polovico Slovencev, naša Gorica leži na slovenskem teritoriju in je obdana krog in krog s slovenskimi občini, zato smatramo za žaljenje avstrijske misli na jugu, katere predstavitelji smo mi Slovenci, če Gorica, naša solčna Gorica po letu vojne z Italijo ne dobi slovenskih napisov. Avstrijski duh prestolnice naše slovenske Gorice na plan!

Na Lahe!

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. maja. Uradno se poroča: Delovanje topništva je na primorski in koroški bojni črti večinoma ovirala nizko ležeča megla.

Odbili smo Italijane, ki so poizkušali jugovzhodno od Tržiča zopet osvojiti svojo postojanko pri Bačni, katero so nedavno izgubili.

V odseku Col di Lana so se izjalovili ponovni sovražni napadi.

Naše čete so vzele za napadom na južnem Tirolskem med dolinama Astah in Laintal (Astico in Leno dolina) mejni greben Maggio, polastili so se, ko so prekoračile dolino Lain, jugovzhodno od Platzerja (Piazza), Costa bella in so odbile južno od Moscheri na Zugna Torta več sovražnih protinapadov.

Včeraj smo zopet ujeli nad 900 sovražnikov, med njimi 12 častnikov, zaplenili pa 18 topov in 18 strojnih pušk.

Poročili italijanskega generalnega štaba s 16. in 17. t. m. trdita, da so bile naše izgube v teh bojih »strašne in neizmerne«. Ti podatki, ki naj bi oslabili utis umikanja, so popolnoma izmišljeni. Izgube sovražnika se morejo le ceniti, če se bojišče drži. Italijani se ne nahajajo v tem položaju. Nasproti moremo popolnoma upoštevati vrednost krvne žrtve vsakega posameznega našega junaka izjaviti, da so naše izgube izredno nizke, za kar gre hvala spretnosti naše pehote, mogočini brambi učinkovanja našega topništva in vojni izkušnji našega vodstva.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Bitka na južnem Tirolskem se je predvčeršnjim nadaljevala. Naši hrabri junaki so podjli Lahe v odseku Adiča-Brenta predvsem s tolikokrat imenovanih planot Folgarija in Lavarone in si napravili prostor proti južno tam ležeči dolini Terragnola, ki je, ko so jo vzele, odprla pot na Monte Maggio in južno mejo. Naše čete so iztrgale sovražniku navedeni do 1857 metrov visoki greben in so stopile tudi na laška tla, kakor prejšnji dan v ozemlju Monte Coston. Naša lastna bojna črta se pomika proti jugu enakomerno in skoraj v naravnostni

črti, kar dokazuje osvojitve Costabella in zasedla Moscheri, ki leži ob izlivu Leno in Terragnola. Kako občutno je ravno tu v okolici Rovereta zadet sovražnik, dokazuje njegovi z močnimi silami podvzeti poizkusi, da zopet pridobi izgubljeno zemljo na Zugna Torta. Ob teh svojih poizkusih in ko je bežal, je zopet izgubil nad 900 ujetnikov, 18 topov in 18 strojnec.

Med dolinama Astico in Terragnola leži našemu središču nasproti zelo močne stalne trdnjave in sicer baterije Coston d' Arsiero, Coston Balbona, Monte Torro, tik za njim oklopna utrdba Campolon, bolj vzhodno od tam stražijo cesto, ki vodi v Pedescala, Asiago in Arsiero, še druge stalne baterije, ki jih more premagati le najtežje topništvo.

Naši junaki stoje pred obletnico laškega izdajstva že na laški zemlji. Laško časopisje niti ne pokriva, da je položaj za Lahe neugoden. Naši so pa pričeli napadati šele te dni in so že dosegli tako lepe uspehe. Slava jim!

Laško uradno poročilo.

16. maja. Na trentinski bojni črti je ukazal sovražnik po krepkem obstreljevanju izvesti 14. maja napad z močnimi množicami pehote proti odseku Adička dolina in Alto Astico. Po prvem odporu, med katerim so zadale naše čete prve vrste sovražniku strašne izgube, so se umaknile naše čete v glavne točke obrambe.

Delovanje sovražnika se je čutilo na celi ostali bojni črti do morja po intenzivnem boju s topovi in z napadi pehote. Take akcije so se izvedle: V Val Sugana med Monte Colle in Santa Anna, v zgornji dolini Jezernica in na višinah severozahodno od Gorice in na sirminah gore Sv. Michaela. Povsod smo odbili sovražnika. Najljetejši so bili boji v odseku Tržiča, kjer so se borili z menjajočim se uspehom; z nekimi našim protinapadom smo ujeli 254 mož, med njimi nekaj častnikov, in zaplenili dve strojnici. Napovedana podjetja sovražnih letalcev nad ravnino ob spodnji Soči ponoči na 15., na Benetke in Mestre zvečer istega dne, na Videm ob jutranji zarji 16. t. m., beležijo splošno malo žrtev in zelo malo škode. Skupina naših »Capronijev« je obstreljevala danes zjutraj železniško postajo Volčja Draga in sovražna bivališča v Kostanjevici in Lokvici na Krasu. Vrgli so 50 bomb z uničujočim uspehom. Ko je obstreljevalo naša letala veliko baterij in ko so jih napadli sovražni letalci, so se vrnila nepoškodovana nazaj. Pri Gorici so še prisilili dve sovražni letali, da sta padli na tla.

Laži laškega uradnega poročila.

Dunaj, 18. maja. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana: Laško uradno dnevno poročilo 16. maja med drugim izvaja: Na trentinski bojni črti je ukazal sovražnik po krepkem obstreljevanju izvesti 14. maja napad z močnimi množicami pehote proti odseku Adička dolina in Alto Astico. Po prvem odporu, med katerim so zadale naše čete prve vrste sovražniku strašne izgube, so se umaknile naše čete v glavne točke obrambe.

Italijanskemu opisu nasprotuje dejstvo, da se je nahajal med številnimi ujetniki, ki so jih privedle naše vrle čete, tudi neki polkovnik laškega pešpolka št. 64, pri katerem se je našla po poveljstvu 35. italijanske divizije izdana dispozicija, Op. Nr. 20, z 11. maja, v kateri dispozicije se dobesedno čita: Glavno obrambno črto, v kateri se mora izvajati odpor do skrajnosti, bo tvorila črta Monte Maroni-Malga pra di Bertoldi-Loglio d'Aspio, ki je ojačena na obeh krilih z bolj zadaj ležečimi postojankami med planino Milegra in planino Gionta na eni strani in med Monte Coston in Baito de Marchi. Glavna opirališča čez Monte Maronia, Costo d'Agra (z Malga

Pioverna), Monte Coston in Soglio d'Aspio tvorijo glavne točke, kjer se mora tudi v najhujšem slučaju izvajati odpor do skrajnosti, ker če pade le ena točka teh glavnih opirališč, je v nevarnosti obstoi cele črte.

Dalje se izvaja: V slučaju delnega sovražnikovega napada proti dolini Terragnola je neobhodno potrebno, da se drži Monte Maronia, ker bi, če se opusti ta postojanka, morale v dolini Terragnola nahajajoče se čete zapustiti dolino. Cadorna je bil vsekako slabo poučen, ko je označil omenjeno črto, ki so jo vzele naše čete z naskokom, le za predpostojanko. Seveda se nahajajo za to laško postojanko še obrambne črte, ki leže bolj zadaj, ki jih bo, kakor pričakujemo, v trenutku, ko jih bodo vzele naše hrabre čete, tudi degradiralo laško vojno vodstvo v predpostojanke, kakor n. pr. med tem časom v naše roke padlo utrjeno črto ob meji na obeh straneh Monte Maggio.

Cadorna se tudi moti, ko govori o »zelo težkih izgubah« napadalca. Komaj se je izvedla katera koli večja napadalna akcija v svetovni vojski, za kar gre zahvala naši izvrstni pripravi s topovi, s tako malimi žrtvami, kakor naskok, s katerim so se osvojile višine južno od Rovereta in laških postojankah na visoki planoti Lavarone. Sploh se pa Lahom ni nudila nobena prilika, da bi bili mogli dognati ali tudi vsaj približno ceniti naše izgube, ker so se pač morali tekotem teh bojev neprestano umikati, vsled česar sploh tudi videli niso drugega na bojiščih, ki so jih njih čete izpraznjevale, kakor navzoče naše čete, ki so prodirale.

Omenimo naj ob tej priliki še malo podrobnost glede na nezanesljivost laškega poročanja: Laško dnevno poročilo 15. maja trdi, da smo izgubili 20 mož ujetih, ko smo vzeli sedlo Diavolo v ozemlju Adamello. Pribijemo, da pogrešajo tam le 8 mož.

Boji na Goriškem.

Torek, dne 16. majnika 1916. Boji na goriški fronti od Plavi do morja so divjali celo noč in danes dopoldne neprestano. Šele popoldne je postalo nekoliko bolj mirno. Danes zjutraj je priplul nad Vipavsko dolino italijanski aeroplan. Toda ko so se dvignili naši aeroplani v zasledovanje, jo je kmalu ubral in letel čez dobrodopsko planoto v varstvo laških topov.

V noči od nedelje na ponedeljek smo opazovali v Gorici več požarov. Res uboga Gorica, mera še ni polna. Italijansko maščevanje ne pozna meje.

K uspehom na jugozapadu.

Iz vojnodopisnega stana se javlja dne 17. maja:

Sunek v južnih Tirolah, ki je že prvi dan dosegel lepih uspehov, se je včeraj znatno razširil. V brzem navalu se je posrečilo prodirajočim avstro-ogrskim četam, da so energično udrele naprej ter na celi fronti med Sugansko in Adičko dolino vzele važna italijanska opirališča.

Uvedel se je napad z mogočno artiljerijsko ouverturo, ki je povzročila v prvih italijanskih postojankah velika opustošenja in zahtevala krvavih žrtev. Nato je v mnogih odsekih nastopila pehota k naskoku, ki je na armenterskem hrbtu, na planoti Vilgereuth in južno od Rovreita, ko so bile hitro in smelo premagane mnogovrstne ovire, prav kmalu dovedel v prvo črto.

Na 1500 m visokem hrbtu Armenterra, ki se dviga južno od Roncegna med Brento in Maggiom ter je dovoljeval Italijanom, da so obstreljevali Brentsko dolino jugozapadno od Roncegna, so naše čete, ko so se bile ondi krepko oprijele, trgale sovražniku, ki se je obupno branil, v žilavi borbi tla kos za kosom.

Na planoti Vielgereuth so iztrgale naskavovalne kolone Italijanom celo vrsto postojank, najvažnejše je pač zavzetje Costona, ki leži že v mejnem kotu na italijanskih tleh. Začetkom vojne so ga bili zasedli junaški tirolski deželni strelci; alpinski bataljoni so izvršili mnogo poizkusov, da bi ga osvojili. S težkimi njihovimi izgubami so bili vedno odbiti, dokler ni italijanska artiljerija gorskega vrha tako obdelovala z ognjem, da je težko treskanje kamenja v zvezi s kanonado onemogočilo nadaljno bivanje ter se je bil Coston po mnogomesečni brambi izpraznil.

V odseku Terragnola je prvemu vpadu istotako sledilo nadaljno napredovanje: dva majhna kraja, Piazza in Valduga ob cesti, ki vodi iz Rovreita v dolino Terragnola, sta bila vzeta v naskoku in Italijani potisnjeni v dolino.

Najvztrajnejše pa se je razvil uspeh našega napada v Adički dolini sami. Ko se je bilo ondi posrečilo, pregnati Italijane iz njihovih proti Rovreitu naprej potisnjenih postojank pri Moscheri v adičko-lenoškem kotu, je našim četam uspelo, da so vrgle Italijane ob Adiči za nadaljnih 5 km nazaj in jih potisnile proti važni, med Adičo in Leno di Vallarsa dvigajoči se Zugna Torta. Ponočni napad, ki ga je izvršeno podpirala artiljerija, je zmagal tudi ta močni branik, ki je padel v naše roke. Bil je izredno močno utrjen.

23. majnik drugačen, kot so ga pričakovali Lahi.

Dunaj, 18. maja. Iz vojnega tiskovnega stana: Na celi laški bojni črti so se dogodili v zadnjih 24 urah dogodki, katerih važnost se ne sme podcenjevati. Nekoliko prej, ko preteče leto dni, odkar nas je sramotno in zavratno napadla Italija, so napadle naše čete posebno na južnem Tirolskem in znatno zboljšale našo dosedanje tamošnje bojno črto. Po dolgi težki topniški pripravi so vrgli Lahe iz njih v dobi več mesecev pripravljenih in izvršeno utrjenih postojank in jih potisnili nazaj. Znatno število ujetnikov kaže, da gre zdaj za akcije, ki so posebno zanimive in ki mogoče uvajajo operacije, katerih posledice postanejo odločilne tudi na drugih točkah laškega bojišča. Pri vseh dosedanjih podjetjih je naše težko topništvo odlično delovalo. Velikopotezno zamišljena in sijajno izpeljana akcija naših letal je gotovo občutno zadela promet na laških železnicah. Vse kaže, da dozori 23. majnik, dan obletnice izbruha vojske z Italijo, popolnoma drugačne dogodke, kakor so jih pričakovali Lahi.

Na laških tleh!

Dunaj, 18. maja. Iz vojnega tiskovnega stana: V odseku južno zahodno od Lavarone so vdrele avstrijske čete zahodno od reke Astico že na laška tla in so dosegle povsod v sosednem odseku Terragnola črto reke v dolini.

Ljuti ogenj naših topov na laško mesto Asiago.

Lugano, 17. maja. Laški listi beležijo s komaj prikrito ljutostjo včerajšnje Cadornovo poročilo o obstreljevanju mesta Asiago po avstrijskih težkih topovih. Asiago leži 20 kilometrov od meje na Laškem.

Prelaz Tonale v naših rokah.

Lugano, 18. maja. Cadornovo poročilo o obstreljevanju Ponte Dilegnos z avstrijskimi topovi objavlja laški list brez komentarija; če tudi jim odkriva važno dejstvo, da so zasedli Avstrijci prelaz Tonale, ki so ga baje imeli ves čas vojske zasedenega Lahi.

oziroma padlo 34, 22 jih je ujetih, 3 pogrešajo. Odlikovanih jih je bilo 48.

Upravna reforma in narodni mir. Izvrševalni odbor češke agrarne stranke je imel sejo, pri kateri je načelnik posl. Svehla poročal o političnem položaju. Svoja izvajanja je takole zaključil: »Vsa stremjenja, ki hočejo v tem času reformirati javno upravo, bodisi v celi državi ali po posameznih deželah so vredna obsodbe. Kajti velike naloge vojne in rešitev neodločljivih problemov po vojni nujno zahteva, da se vsa stremjenja strnejo za rešitev teh državnih potrebščin. Zato je tem bolj obsojati vsa stremjenja, ki se tičejo spornih vprašanj narodnega značaja in bi znala neugodno vplivati na skupno delo vseh narodov v tej državi.« — Sploh se zadnje čase v nemški javnosti množijo odločni glasovi, ki gotove programarje opozarjajo na nevarnost njihovega početja. Narodi odločno izjavili za državo, za katero radevolje skoro dve leti že prelivajo kri in prinašajo druge žrtve, toda odpovedali se niso svoji naradni pravici do svobodnega narodnega razvoja. Države ne bo mogoče urediti po želji enega, ampak v soglasju in z odobritvijo od strani vseh narodov. Danes pa je res prva dolžnost: Nikar iz zaledja slabiti skupne brambe proti zunanjemu programu.

Zrelostni kurzi za vpoklicane srednješolce. Naučni minister je pred kratkim odredil, da se imajo po končanem šolskem letu na vseh srednjih šolah vršiti enomesečni zrelostni kurzi za one učence zadnjega leta, ki imajo oditi k vojakom, predno končajo ta razred. Taki tečajji so bili prvotno namenjeni samo za vpoklicane, ki so v zaledju in dobe primeren dopust. Naučno ministrstvo pa je pri prvotnemu armadnemu poveljstvu doseglo, da se dovoli enomesečni dopust za te kurze in maturo tudi prejšnjim učencem 8. razreda, ki so sedaj že na bojišču. Kurzi se začno 25. maja in trajajo do 25. junija.

Državna podpora za vdove državnih uradnikov. Pri ministrskem predsedniku in finančnem ministru je bila deputacija, ki je prosila za podporo vdovam državnih uradnikov in uslužbencev. Izvedela je, da se o tem vprašanju že vrše posvetovanja in da je upati na uspeh, ker vse oblasti v polni meri priznavajo upravičenost teh želja.

Zlato poroko v Mokronogu praznuje v ponedeljek 22. t. m. vpokojeni g. nadučitelj Francišek Lavrič. Naj Bog dodeli ljubeznivima zlatoporocencema še dolgo let v sredi otrok in vnukov. Bilo srečno!

Povodom imenovanja c. kr. podpredsednika tržaške namestnije visokorodnega gospoda Henrika Attemsa za c. kr. deželnega predsednika v vojvodini Kranjski je nabral gospod Franc Slana, c. kr. deželni vladni kanclist med uradniki in meščani v Postojni znesek 150 kron v vojnohumanitarne namene.

Zrelostni izpiti v Kranju. Na Franc Jožefovi gimnaziji v Kranju se je vršila 10. maja pod predsedstvom deželnega šolskega nadzornika vladnega svetnika dr. Bezjaka ustna zrelostna skušnja za vpoklicane 18 letnike iz 8. razreda. Aprobirani so bili kandidati: Ivan Kern iz Žužemberka (z odliko), Franc Krenner iz Kranja in Boris Pirce iz Kranja (z odliko).

Za bolgarski »Rdeči križ« je daroval g. M. Oražem iz Lipovca 4 K.

Ljubljanske novice.

Ij Dobrim Ljubljancanom! 700 naših goriških begunskih otrok pristopi v par dneh v Brucku ob Litvi k sv. birmi. Nimajo dobrih botric in radodarnih botrov. Ali naj te sirote pozabimo mi, ki smo še ostali na svojih domovih? Kdor ima srce, bo nekaj dal, da bo sv. birma našim begunskim otrokom lep, solnčen dan ljube zavesti, da jih domovina ni pozabila, ampak da svojim hčerkam in sinovom hoče biti dobra botrica. Vsak, najmanjši dar v ta namen dobrodošel in se bo hvaležno izkazal, prosimo samo, naj se darovi v ta namen takoj pošljejo, ker bo sv. birma že v par dneh. Darovi v ta namen naj se pošiljajo na upravništvo »Slovenca«.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ada Furlan, hči vodovodnega paznika, 4 leta. — Jera Prosenec, bivša prodajalka slaščic, 78 let. — Ivan Gregorcuk in Imre Dworak Hrowat, pešca. — Mihael Dobravec, poljski dninar, 46 let.

Ij Na Rožniku bo prihodnje nedeljo ob 9. uri dopoldne osebe Samassove tovarne prisostvovalo sv. maši.

Ij Prodaja jajc v mestni vojni prodajalni v cerkvi sv. Jožefa se jutri nadaljuje.

Ij Meso pri mestni aprovizaciji. Jutri se bo zopet prodajalo goveje meso v mestni vojni prodajalni v cerkvi sv. Jožefa.

Ij Olupljene suhe češplje se dobe v mestnih vojni prodajalnah.

Ij Izposojene krompirjeve vreče se morajo nemudoma vrniti mestni aprovizaciji.

Ij Prihodnja košnja. Oni posestniki, ki potrebujejo koscev in drugih delavcev za košnjo, naj se nemudoma zglase v mestnem gospodarskem uradu na magistratu. Zadnji čas je do sobote opoldne.

Ij Lastniki psov se vnovič opozarjajo, da je dobil mestni konjač v smislu raspisa c. kr. deželne vlade nalog, da mora vsakega psa, ki je bil ujet vsled prestopka postreženega pasjega kontumaca, takoj in brez odloga pokončati. Vsaka prošnja v tej zadevi bo odklonjena.

Ij Sladkorne nakaznice. Glede prodaje sladkorja na sladkorne nakaznice so nekateri trgovci v zmoti. Sladkor morajo na Kranjskem prodajati vsakemu, ki pride s sladkorno nakaznico, in četudi je izdana v kakem drugem okraju. Tedaj obrtnik, ki pride na primer s sladkorno nakaznico iz Kranja v Ljubljano (ali nasprotno) mu tukajšnji trgovec mora prodati sladkor, sicer je kaznjiv.

Razne novice.

Kje je morilec žensk? »Az Est« javlja, da v Valjevu niso našli groba Bele Kisa. Tudi v izkazu ni njegovega imena. — Na dunajski policiji, ki tudi poizveduje za morilcem iz Czinkote, je izpovedal natak Bela Frey, da je videl kot vojak Belo Kisa med tifuznimi bolniki v Valjevu. Trdi, da je Kis 7. decembra 1914 brez sledu izginil iz bolnišnice v Valjevu. — Polkovno poveljstvo je obvestilo policijo v Budimpešti, da je bil Bela Kis pokopan v skupnem grobu in bi izkopavanje ne moglo imeti nobenega uspeha.

Umrli je na Dunaju vpokojeni podmaršal Edvard Urban.

96 letni samomorilec. V Poznanju se je usmrtil 96 letni Schüller.

Novi čas na Angleškem se uvede 21. t. m.

Na Ogrskem pogorel mlin. V Satoraljauhely je pogorel velik parni mlin grofa Andreja Haduka. Škode je nad 100.000 kron.

Primorske novice.

Odlikovan Goričan. G. Anton Makuc, živinozdravnik iz Pevme pri Gorici, od začetka vojne na severnem bojišču, je odlikovan za posebno zvesto službovanje pred sovražnikom s srebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje. Odlikovanemu junaku iskreno čestitamo.

Tobakarna Iv. Howansky v Gorici, ki prodaja »Slovenca«, se nahaja sedaj Via Corno 17.

Zopet je nasedel. Znano je, kako rad v tej vojski dunajski »Interessantes Blatt« nasede. Toda tudi sedaj je si skupil in sicer pošteno skupil. Predzadnja številka prinaša sliko glavnega stana ruskega generala Brusilova v Voliniji in sicer iz zračne perspektive. Žalibog pa se ta kraj ne nahaja v Voliniji, ampak je čisto navadno naš Sv. Križ na Vipavskem, slikan iz zračne perspektive. Kdo je list tako hudo potegnil?

Hranilnice in druge zadrage

včlanjene pri »Goriški Zvezi« v goriškem in sežanskem okrajnem glavarstvu, naj pošljejo vsaj po enega zastopnika v Dornberg (Hranilnica in posojilnica), kjer se bo vršil prih. ponedeljek 22. maja ob 10. uri zjutraj

važen razgovor

o skupnem nabavljanju živil, krmil in drugih kmetijskih potrebščin.

Člani načelstva in nadzorstva »Goriške Zveze« so vsi dobrodošli!

Dr. ANT. BRECELJ, predsednik nadzor. G. Z.

Dr. Jeršetove Šmarnice: »Kraljica vojnih trum« so razprodane; nov natis v današnjih razmerah ne more iziti. Katoliška Bukvarna ima pa še na razpolago nekaj izvodov Šmarnic istega pisatelja pod naslovom »Mati čudovita«.

Male dnevnice v čast brezmadežnemu spočetju preblažene Device Marije. Marijinim otrokom priredil dr. Gregorij Pečjak. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. En izvod stane 10 vin., skupaj naročenih 60 ali več izvodov po 7 vin.

V prelepem mesecu majniku je kakor ljubka šmarnica, vzklicala na polju nabožnega slovstva drobna knjižica z naslovom: »Male dnevnice v čast brezmadežnemu spočetju preblažene Device Marije.« Da, drobna knjižica je to, ali boljše rečeno droben zvezek, a vendar bo to delce vsak Marijin častilec pozdravil z največjim veseljem.

Te dnevnice niso sestavljene iz težkih psalmov, ampak je njih glavna vsebina lahka pesem po napevu »Zdrava zemlje vse Gospa.« Te pesmi navdušeno slave brezmadežno Device Marijo z mnogoličnimi nazivi in prispevki iz sv. pisma in liturgije, vmes pa se vpletajo vsiklici in molitve k Brezmadežni. Molitve so sestavljene za odrasle, vendar pa so večinoma tako lahke umljive, da bi jih s pridom in veseljem po primerni razlagi molili tudi otroci. — V latinskem jeziku se male dnevnice molijo že 500 let, v slovenskem se niso daleč razširile, ker ni bilo primernih izdaj. Nekateri so bile malo porabne zaradi slabe oblike, druge zavoljo vsebine, ki se v slovenskem prevodu ni ohranila v liturgični pravilnosti.

Nova dr. Pečjakova prireditelj je ohranila liturgično vsebino, kar je potrebno zaradi odpustkov, ob enem pa je tudi oblika gladka in vredna vzvišene vsebine. Te dnevnice se bodo prav lahko molile v zboru, ker so že v takem duhu sestavljene in so v daljši in težji molitvi označeni odmori. Za skupno molitev se rabi le četrt ure, posamezniki jo opravijo v 10 minutah. Ob večjih slovesnostih pa bi se tudi lahko pe-

po napevu: Zdrava zemlje vse Gospa. Bilo bi gotovo nekaj lepega in svečanega.

Knjižico posebno priporočamo Marijinim družbam in Marijinim vrcem. Marijine družbe molijo te dnevnice po svojih pravih vsako nedeljo. Gotovo bodo te dnevnice, ki jih preveva ljubezen do Brezmadežne in čistega življenja, to ljubezen zanetile tudi v srcih pobožnih molivcev. Voditelji Marijinih družb pa bodo v teh dnevnicah našli primerno snov za svoje govore. V tujih jezikih se dobe obširne razlage teh dnevnic. (Cfr. Heger C. M. Die kleinen Tagzeiten von der Unbefleckten Empfängnis, Regensburg Pustet.) Sicer pa: vzemi knjižico in prepričaj se sam, da na videz neznačajna knjižica vsebuje znatne duhovne zaklade. A. P.

Sprejmeta se tako
trgovski pomočnik

ter zdrav in krepak

učenec

poštenih in vglodnih staršev, pri tvrdki
Martina Plut Črnomelj, Belokranjsko. —

Na manjše posestvo v bližini Kamnika se sprejme zanesljiv

hlapec ali oskrbnik

vajen vsega kmetijskega dela. Oženjen brez otrok ima prednost. Prosto stanovanje. Plača po dogovoru. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 1185. — (Znamka za odgovor po pošti.)

Oves

se nadomesti z melasnimi krmili ki jih razpošilja deželna centrala krmil v Ljubljani, Turjaški trg št. 3, v vrečah po 50 kg. Cena je 35.— K za 100 kg.

1187 (3)

Razglas.

Naš letošnji redni občni zbor je podelil znesek **treh tisoč kron** za **obdaritev 60 dolgo služečih, k stanju naših vlagateljev spadajočih poslov**

z nagradami po 50 K.

Za te nagrade morejo prositi one služeče osebe moškega in ženskega spola,

1. ki pripadajo **poselskemu stanu** v smislu poselskega reda,

2. ki so služili ali še služijo najmanj **petnajst let** neprenehoma pri en in isti rodbini, in

3. ki so najmanj **tri leta vlagatelji** našega zavoda.

Prosilci, ki doslej še niso bili obdarovani z nagrado, imajo prednost pred onimi, ki so v zadnjih treh letih prejeli nagrade.

Tisti, ki prosijo za kako tako nagrado, morajo **nepretrgano službeno dobo** dokazati s poselsko knjižico ali z izpričevalom svojega službodajalca ali na kak drug verodostojen način, n. pr. s potrdilom župnijskega ali občinskega urada svojega službenega kraja. Začasni izstop iz službe zaradi bolezni ne velja kot prestanek službene dobe, ako je posel po ozdravljenju zopet vstopil v službo prejšnjega gospodarja.

Pripadnost k stanju naših vlagateljev se mora dokazati z navedbo številke vložne knjižice Kranjske hranilnice, ki se glasi na ime prosilčeve ali je vinkulirana na njegovo ime, ali pa na drug način, ki izključuje vsako zlorabo. Za te nagrade se je

do 30. junija t. l.

pismeno ali ustno prijaviti tajništvu Kranjske hranilnice. Te prošnje se bodo rešile do konca meseca julija t. l.

V Ljubljani, dne 15. maja 1916.

Ravnateljstvo Kranjske hranilnice.

Tvrška
Gričar & Mejač
Ljubljana
Prešernova ulica št. 9

priporočila za **spomlad in poletje**

svojo dobro sortirano zalogo

oblek za gospode in dečke,

ter mične

novosti

v konfekciji

za dame in deklice.